

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.IV.20.861/2017/6.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Mészáros Mátyás bíró

A felperes:

Böszörményi Jenő [REDACTED]

A felperes képviselője:

Karsai Dániel Ügyvédi Iroda ([REDACTED] ügyintéző: dr. Karsai Dániel
András ügyvéd)

Az alperes:

Magyar Nemzeti Bank (1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.)

Az alperes képviselője:

Dr. Erdős Viktor jogtanácsos

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.479/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 27.P.22.397/2016/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek [REDACTED]
[REDACTED] forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Magyar Állam 2014. szeptember 29-én – 270.000.000 eurós feltöltést követően 55.000.000 euró vételárért – megvásárolta az MKB Bank valamennyi részvényét, amelyügylettel a Bank

Pfv.IV.20.861/2017/6.

kizárólagos állami tulajdonba került. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2014. december 18-án szanálási feladatkörében eljárva elrendelte az MKB Zrt. szanálását. A szanálási feladatkörében eljáró MNB 2015. december 23-ai hatállyal az MKB Zrt. valamennyi részvényét az MSZVK Zrt.-re ruházta át. A szanálási feladatkörében eljáró MNB 2016. március 31-én az MKB Zrt. részvényeinek értékesítéséről döntött, és úgy rendelkezett, hogy az MKB Zrt. részvényeinek tulajdonjogát az MSZVK Zrt-től mint átadótól összességében 37 mrd forint vételárért a vevők megszerezhetik.

- [2] A felperes a pert megelőzően közérdekű adat megismerési igénnyel fordult az alpereshez a vevők tulajdonosi szerkezetére és felépítésére vonatkozó adatok közzéte iránt. Az alperes az adatigénylés teljesítését megtagadta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében – a pert megelőző adatkiadás iránti kérelmével azonos tartalommal – kérte az alperest kötelezni a konkrétan megnevezett vevők tulajdonosi szerkezetére, felépítésére vonatkozó adatok kiadására az MKB Bank értékesítéséről szóló pályázat nyerteséről szóló döntés napján, a nyertes konzorcium vételi ajánlata benyújtásának napján, és az értékesítésről szóló szándéknyilatkozat, előszerződés és szerződés aláírásának napjára vonatkozó időpontokban.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Azzal érvelt, hogy az MKB Zrt. részvényei nem voltak állami tulajdonban, továbbá a kért adatok kiadása törvényi felhatalmazás alapján titoktartási kötelezettségére figyelemmel megtagadható.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az [REDACTED] email-címre küldött elektronikus levélben 15 napon belül adja ki a felperesnek az alábbi közérdekű adatokat:

A Blue Hrobin Investments SCA, a Minerva Tőkealap-kezelő Zrt., valamint a Pannónia Nyugdíjpénztár tulajdonosi szerkezetére, felépítésére vonatkozó adatok az alábbi időpontok vonatkozásában:

az MKB Bank értékesítéséről szóló pályázat nyerteséről szóló döntés napja,

a nyertes konzorcium vételi ajánlata benyújtásának napja,

az értékesítésről szóló szándéknyilatkozat, előszerződés és szerződés aláírásának napja.

Kötelezte az alperest a felperes részére [REDACTED] forint perköltség megfizetésére.

- [6] Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a nemzeti vagyponra vonatkozó adatokat az Alaptörvény minősíti közérdekű adatnak, melynek érvényesítésére a felperes minden további feltétel nélkül jogosult. A köztulajdonlás és a közfeladat-ellátás ténye egyaránt az alapját képezi annak, hogy a köztulajdont kezelő vagy a közfeladatot ellátó szerv által kezelt adatok közérdekű adatnak minősüljenek, ezért a közfeladatot ellátó szerv mentesülési ok hiányában az általa kezelt adatok kiadására köteles. Az MSZVK Zrt. úgy vált az MKB Zrt. cégnyilvántartásba bejegyzett egyedüli részvényesévé, hogy a részvényekre vonatkozó tulajdonosi jogok gyakorlója törvényi rendelkezés alapján az MNB maradt, ebből következően a tulajdonjoghoz kötődő alapvető jogokat – rendelkezés, használat, hasznosítás joga – nem szerezte meg. Az alperes hatósági határozata, amellyel átruházta az MKB részvényeit az MSZVK Zrt-re, ezért kötelelem keletkeztető, de tényleges tulajdonjogot nem keletkeztető ténynek minősül. Azzal, hogy az MSZVK Zrt. lett az MKB Zrt. részvényese, a részvények köztulajdonban állása nem szűnt meg, mert ez tartalmilag és nem a névleges tulajdonlás alapján megítélendő jogkérdés. Ebből következően az MKB részvények a nemzeti vagyponról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Ntv.)

Pfv.IV.20.861/2017/6.

1. § (2) bekezdés c) pontjának hatálya alá tartozó, államot megillető vagyontárgynak minősülnek, és megtartották köztulajdoni jellegüket akkor is, amikor az MSZVK Zrt. részére kerültek átadásra. Ezért nincs jelentősége az MSZVK Zrt. tulajdoni állásának, így kizárólagos tulajdonosa a Szanálási Alap tulajdonlásának sem. Abból, hogy az MKB Bank részvényei az MSZVK Zrt. részére történő átadásuk ellenére köztulajdonban állók maradtak, az következik, hogy a részvények 2016. március 31-én történt értékesítése köztulajdont érintő ügyletnek minősül, ennek pedig egyenes következménye, hogy az értékesítésre vonatkozó adatok közérdekű adatok, amelyek kiadására az adatkezelő alperes köteles.

- [7] A pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény (Szantv.) preambuluma egyértelműen deklarálja, hogy a szanálás közfeladat ellátásnak minősül, míg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNBtv.) 4. § (8) bekezdése alapján az is megállapítható, hogy az MNB a szanálás, mint közfeladat ellátására hivatott szerv, amely szanálási tevékenységét szanálási hatóságként közigazgatási eljárás keretében végzi. Mindebből az következik, hogy az MNB egyrészt mint a köztulajdonban álló MKB részvények tulajdonosi jogainak gyakorlója, másrészt mint az MKB Zrt. szanálása, mint közfeladat végzésére hivatott szerv közérdekű adatot kezelő szervnek minősül, amelynek kiadására köteles.
- [8] Nem találta alaposnak az alperesnek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 27. § (2) bekezdés g) pontjára való hivatkozását. Az alperes által felhívott jogszabályokon alapuló titokmegőrzési kötelezettség – az Alkotmánybíróság 25/2014. (VII.22.) számú határozatában foglaltakra figyelemmel – nem értelmezhető alapjog érvényesülése érdekében fennálló kötelezettségnek, ezért az nem korlátozhatja a közérdekű adat megismeréséhez való jogot, és elviekben sem merülhet fel alkalmazásának kényszerítő vagy elkerülhetetlen szükségessége. Mindebből következően az alperes nem tagadhatja meg jogszerűen az adatigény teljesítését, mert a tevékenységét szabályozó Szantv., Ntv. és MNBtv. mint külön jogszabályok csak általánosságban rendelkeznek az alperes azon kötelezettségéről, hogy az eljárása során birtokába jutott titkok megőrzésére köteles. Ez azonban nem elégséges indok az adatigénylés megtagadására. A megtagadás alapját csak az képezheti, ha az alperes tevékenységét szabályozó jogszabályok kifejezetten nevesítik, hogy az adat kinek, illetve mely szervnek adható ki, és ebből következően kifejezett szabályozás hiányában közérdekű adatigénylés nem teljesíthető.
- [9] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperes által a felperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét [REDACTED] forint + ÁFA összegre leszállította, ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és az alperest a felperes részére [REDACTED] forint + ÁFA másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.
- [10] A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítéletével részletesen foglalkozott a szanálási eljárás szabályozásának ismertetésével, ezen belül az áthidaló intézmény alkalmazásának kifejtésével, ez azonban pusztán azt a célt szolgálta, hogy bemutassa az alperes által az eljárás során gyakorolt meghatározó szerepet, illetve befolyást. A másodfokú bíróság a jogvita eldöntése során ezzel szemben azoknak a kérdéseknek tulajdonított jelentőséget, hogy az alperes közfeladatot lát-e el, a felperes által kiadni kért adatok közérdekű adatok-e, illetve hogy megállapítható-e olyan az Infotv.-ben szabályozott kimentési ok, amelyre hivatkozással mentesülhet a közérdekű adatok kiadásának kötelezettsége alól.
- [11] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a nemzeti vagyona vonatkozó valamennyi adat közérdekű jellege közvetlenül következik az Alaptörvényből is, azzal azonban, hogy az Alaptörvény rendelkezéseit a megismerési igény tekintetében az Infotv. tölti ki.

- [12] A másodfokú bíróság – egyetértve az elsőfokú bírósággal – megállapította, hogy az alperes által végzett szanálási tevékenység a Szantv. preambuluma szerint közfeladat-ellátásnak minősül, amelynek ellátására az MNBtv. 4. § (8) bekezdése alapján az alperes köteles szanálási hatóságként közigazgatási eljárás keretében eljárni. Ebből következően az alperes mint közfeladatot ellátó szerv közérdekű adatot kezel, a kért adatok az alperes szanálási tevékenységével összefüggésben keletkeztek, ezért azok kiadására köteles. A perben eldöntendő jogkérdés annak megítélése volt, hogy az MNB közfeladatot ellátó szervnek minősül-e, és mint ilyen a közérdekű adat kiadására köteles. Ezért az alperesnek azok az okfejtései, amelyek az MSZVK Zrt., vagy tulajdonosa a Szanálási Alap jogállására vonatkoztak, miszerint e szervezetek nem minősülnek közfeladatot ellátó szervezetnek, a perben relevanciája nem volt.
- [13] Az alperes közfeladatot ellátó szervként az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján köteles a kezelésében lévő, a felperes által igényelt és az Infotv. 3. § 5. pontja szerint minősülő közérdekű adatokat kiadni. Az alperes a közérdekű adat kiadásának kötelezettsége alól az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján az üzleti titokra hivatkozással mentesülhet. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a banktitok és az értékpapír titok az üzleti titok egyik formája. A közpénzekkel összefüggő adatok nyilvánosságát fő szabály szerint az üzleti titokra való hivatkozás nem korlátozhatja, de az üzleti titokhoz és az információszabadsághoz fűződő alapjogok összeütközése esetén a nyilvánosságra hozatal aránytalan sérelmet okozó jellegének vizsgálata során annak mérlegelésére van szükség, hogy melyik alapjog védelme az indokoltabb. Az üzleti titokra való hivatkozás csak az üzleti tevékenység aránytalan sérelme esetén lehet eredményes, amelyhez az érdeksérelem aránytalan súlyát kell bizonyítani. Az alperes konkrét tényállításokat az eljárás során nem tett, mindössze általánosságban hivatkozott arra, hogy kötik a titoktartási szabályok, nem jelölte meg azonban, hogy a kért adatok mely részét tekinti üzleti titoknak.
- [14] A másodfokú bíróság elfogadva azt, hogy ha az adatigénylés iránti perben a döntés az eljárás során megszületett, az adatkezelő az Infotv. 27. § (6) bekezdése alapján újabb indokkal hivatkozhat a nyilvánosság korlátozás lehetőségére, rögzítette, hogy az alperes az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdései körében részletes nyilatkozatot nem tett, pusztán arra hivatkozott, hogy a kiadni kért adatok döntés előkészítését, illetve megalapozását szolgáló adatok voltak. Ezért nem róható az elsőfokú bíróság terhére a mulasztás, amiért nem folytatott le vizsgálatot az Infotv. 27. § (5) bekezdése szerinti megtagadási jog tekintetében, és a másodfokú bíróság sem látott lehetőséget a (6) bekezdés szerinti mentesülési jog vizsgálatára, erre irányuló konkrét előadás hiányában.
- [15] Az alperes által az Infotv. 27. § (2) bekezdés g) pontjára történt hivatkozást az elsőfokú bíróság által kifejtett érvekkel egyezően a másodfokú bíróság sem fogadta el megalapozottnak (rámutatva, hogy az alperes tevékenységét szabályozó Szantv., Ntv. és MNBtv. mint külön jogszabályok csak általánosságban rendelkeznek az alperes azon kötelezettségéről, hogy az eljárása során birtokába jutott titkok megőrzésére köteles, ez azonban az adatkiadással bekövethető konkrét sérelem megjelölése hiányában nem elégséges indok az adatigénylés megtagadására.
- [16] Az elsőfokú bíróság ítéltének indokait a másodfokú bíróság kiegészítette az Alaptörvény 38. cikk (4) bekezdésével, amely szerint nemzeti vagyon átruházására vagy hasznosítására vonatkozó szerződés csak olyan szervezettel köthető, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint az átruházott vagy hasznosításra átengedett nemzeti vagyon kezelésére vonatkozó tevékenysége átlátható. A másodfokú bíróság rámutat egyezően az elsőfokú bíróság megállapításával, hangsúlyozta, hogy az MKB részvények az ismertetett szanálási folyamat során megtartották köztulajdoni jellegüket akkor is, amikor az MSZVK Zrt-nek kerültek átadásra, ezért azok az Ntv. 1. § (2) bekezdés c) pontjának hatálya alá tartozó, az államot

Pfv.IV.20.861/2017/6.

megillető vagyontárgynak minősülnek.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen a kereset elutasítása, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében.
- [18] Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti – a felülvizsgálati kérelemben részletesen felsorolt – jogszabályokat, mert az nem a megfelelő jogszabály alkalmazásán vagy a megfelelő jogszabály téves értelmezésén alapul.
- [19] Álláspontja szerint az igényelt adatok nem minősülnek közérdekű adatnak, azok az Infotv. 3. § 2. pontja szerinti személyes adatnak minősülnek. Amennyiben megállapítható lenne az Infotv. 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adat jellegük, úgy azok megismeréséhez való jogot a szanalási eljárásra mint közigazgatási eljárásra vonatkozó törvényi előírások korlátozzák az Infotv. 27. § (2) bekezdés g) pontja alapján a Szantv. 115. §-a szerint, mivel a kiadni kért adatok olyan jogi személyek tulajdonosaira vonatkozó értékpapír titok és banktitok körébe tartozó adatok, amelyek az adatigénylés időpontjában nem voltak az MKB részvényeinek tulajdonosai. Ezen túlmenően az igényelt adatok az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdései szerint döntést, illetve további jövőbeli döntést megalapozó adatnak is minősülnek.
- [20] Az elsőfokú bíróság – a másodfokú bíróság értelmezése szerint – olyan jogintézmény, az „áthidaló intézmény” alkalmazásának kifejtésével kívánta bemutatni az alperes eljárás során gyakorolt meghatározó szerepét, amely a Szantv. felhívott rendelkezéseinek hibás értelmezésén alapul. Az MKB szanalásában áthidaló intézmény szanalási eszköz alkalmazására nem került sor, az MSZVK nem áthidaló intézmény, hanem a Szantv. szerinti szanalási vagyionkezelő intézmény (Szantv. 44. § (2) bekezdés hatálya alá tartozó áthidaló intézmény, Szantv. 53. §-a szerinti szanalási vagyionkezelő intézmény...). E két intézmény egymástól céljában tevékenységében és törvényi szabályozásában is eltérő jogi intézmény. Az elsőfokú bíróság érdemi döntését az áthidaló intézmény szabályai alapján hozta meg. A másodfokú bíróság ennek az érvelésnek nem tulajdonított jelentőséget, de az elsőfokú bíróság jogi következtetését, miszerint az MKB részvények a szanalási folyamat során megtartották köztulajdoni jellegüket, elfogadta. A másodfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdését megsértve ebben a körben a fellebbezésben foglalt érveket nem bírálta el.
- [21] Az alperes álláspontja szerint az Infotv. 27. § (2) bekezdése alapján az egyes külön jogszabályokban rögzített, speciális adatkezelésre vonatkozó szabályok alkalmazása megelőzi az Infotv. általános rendelkezéseinek alkalmazását.
- [22] A másodfokú bíróság abból, hogy a szanalási hatósági feladat okszerűtlenül következtetett arra, hogy az MNB által kezelt minden adat közérdekű adat lenne. A kiadni kért adatok tekintetében nem teljesül az Infotv. 3. § 5. pontja szerinti meghatározás, mert azok olyan jogi személyek tulajdonosaira vonatkozó értékpapír titok és banktitok körébe tartozó adatok, amely jogi személyek az adatigénylés időpontjában nem voltak az MKB részvények tulajdonosai, továbbá nem az MNB tevékenységére vonatkozó vagy ezzel összefüggésben keletkező adatok, így nem minősülhetnek közérdekű adatnak. Az MKB részvények az MSZVK tulajdonába kerülésüktől fogva nem állnak állami tulajdonban, és nem állapítható meg az sem, hogy a közfeladatot ellátó szerv tevékenységére vonatkozó, vagy azzal összefüggésben keletkezett adat lett volna (igényelt adat: „MKB tulajdonosainak tulajdonosi szerkezetére vonatkozó adat”).
- [23] Az adatigénylésben érintett társaságok az MKB részvényeken a perbeli adatigénylés időpontjában még nem szereztek tulajdonjogot, arra csak később, 2016. június 29-én, egyéb feltételek teljesülését követően került sor. Ezért ezek a lehetséges átvévők tulajdonosi

Pfv.IV.20.861/2017/6.

szerkezetére vonatkozó adatok az adatkérés időpontjában az MKB-tól független, állami vagyonnal kapcsolatban nem álló adatok voltak.

- [24] Figyelman kívül hagyták az eljáró bíróságok, hogy az adatigénnyel érintett jogi személy tulajdonosi szerkezetére vonatkozó adatai közül a jogi személy tulajdonosai között természetes személyek adatai is lehetnek, amelyek a közérdekű adatigénylés teljesítésének akadályát képezik. E körben hivatkozott a Kúria Pfv.IV.21.976/2014/9. számú ítéletére, amelyben a Kúria úgy foglalt állást, hogy az alperes által a konkrét ügyek intézése során szükségszerűen kezelt adat, a peres eljárásban részt vevő jogi személy felek neve, nem az alperes tevékenységével összefüggésben keletkező és nem a tevékenységére vonatkozó adat, így az nem minősül közérdekű adatnak. Ebből következően az alperes álláspontja szerint ha a közfeladatot ellátó szerv közfeladatának ellátása során birtokába jutó adat önmagában nem alapozza meg a közérdekű adat minősítést. A perben igényelt adatok nem az alperes közfeladatának ellátásával összefüggésben, hanem az alperes tevékenységétől függetlenül keletkeztek.
- [25] Iratellenesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes arra hivatkozott, az értékpapír titok az üzleti titok egyik formája, mint ahogy azt sem állította, hogy az üzleti titokhoz és az információszabadsághoz fűződő alapjogok ütköznenek. A perben az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján az üzleti titokra nem hivatkozott, ezzel ellentétesen a két titokfajta egymással szembe állítva azok eltérő szabályozására hívta fel a figyelmet annak az álláspontjának az alátámasztására, hogy az üzleti titokkal szemben az értékpapír titok a közérdekű adatként történő kiadás akadályát képezi.
- [26] Tévesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy nem tett az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdése alapján a tényállási elemekre előadást. (Felülvizsgálati kérelem 22. oldal.)
- [27] Az alperes az Infotv. 27. § (2) bekezdés g) pontjának alkalmazása körében részletesen kifejtette arra vonatkozó érveit, hogy a hivatkozott külön jogszabályok kifejezetten meghatározzák, az MNB kiknek adhat ki közérdekű adatnak nem minősülő adatokat. Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte szűkítően az értékpapír titok megtartási kötelezettség személyi hatályát, és állapította meg, hogy az értékpapír titok megtartására az alperes nem köteles. Figyelman kívül hagyta továbbá, hogy a Szantv. 115. § (2) és (3) bekezdései meghatározzák, hogy a titoktartási kötelezettség az MNB-t kikkel szemben nem köti, és azt is, hogy eleget tett a Szantv. 114. § (3) bekezdés a) pontjában előírt kötelezettségének (kikkel szemben nem köti: ezek között a közérdekű adatigénylő nem szerepel). Az alperes álláspontja szerint a perbeli esetben az Infotv. 27. § (2) bekezdés g) pontja szerint a Szantv. 115. § (2) és (3) bekezdéseinek rendelkezése a közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel korlátozzák az adatok megismeréséhez való jogot.
- [28] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet összemosza a Magyar Államot, mint tulajdonost megillető jogokat, és a szanálási hatóság szanálási hatáskörének részét képező, a Szantv. 84. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tulajdonosi joggyakorlást. Ebből az következik, hogy egy magántulajdonban álló intézmény részvényei egy szanálási eljárás időtartamára az államot megillető társasági részesedéssé válnának, amely nyilvánvalóan nincs így.
- [29] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokaira való utalással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [31] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem

Pfv.IV.20.861/2017/6.

és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felülvizsgálati eljárásban az állandó bírói gyakorlat értelmében érvényesül a felülmérlegelés tilalma. Ez azt jelenti, hogy jogszabálysértést csak a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg, egyébként nincs helye a bizonyítékok ismételt értékelésének, egybevetésének (BH. 1999.44., BH. 2013.119.)

- [32] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.
- [33] A VI. cikk (2) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény kifejezetten foglalkozik a közpénzek kérdésével. Az 38. cikk (1) bekezdése szerint az Állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A 38. cikk. (4) bekezdés szerint nemzeti vagyon átruházására vagy hasznosítására vonatkozó szerződés csak olyan szervezettel köthető, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint az átruházott vagy hasznosításra átengedett nemzeti vagyon kezelésére vonatkozó tevékenysége átlátható. A 39. cikk (2) bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.
- [34] Az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 1. §-a szerint e törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága, a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesülésével megvalósuljon. A 2. § (1) bekezdése szerint e törvény hatálya a Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiterjed, amely természetes személy adataira, valamint közérdekű adatra vagy közérdekből nyilvános adatra vonatkozik. A 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat. A 6. pont értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.
- [35] Az Alkotmánybíróság több esetben foglalkozott a közérdekű adatok megismeréséhez való jog alkotmányos tartalmával. Több határozatában rögzítette, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez való jog az információszabadság része. Az információszabadság alapján a közérdekű adatok nyilvánosak, azokat bárki megismerheti és terjesztheti. Az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. A megismerés lehetséges alapvető korlátait az Infotv. 27. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A (2) bekezdés szerint a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot – az

adattípus meghatározásával, törvény központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből (e) pont) és bírósági vagy közigazgatósági hatósági eljárásra tekintettel (g) pont) korlátozhatja. A 30. § (5) bekezdése szerint ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél. Az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlata szerint a megtagadási okokat minden esetben szűken (megszorítóan) kell értelmezni.

- [36] A Kúria szerint a felülvizsgálati kérelem lényegi tartalma az volt, hogy sem a közfeladat ellátása, sem a köztulajdonlás nem alapozza meg az alperes adatkiadási kötelezettségét. A Magyar Szanálási Vagyonkezelő Zrt. (MSZVK Zrt.) vált tulajdonosává a részvényeknek, az MKB Bank Zrt. részvényei kikerültek az alperes, illetve az állam tulajdonából. Az alperes szerint nem tehető jogszerűen olyan megállapítás, hogy minden szanálási adat a feladat jellegénél fogva közérdekű adat lenne a Magyar Nemzeti Banknál. Az alperest köti az értékpapír titok és a banktitok egyaránt, ráadásul az adatkezelés olyan jogi személyekre vonatkozik, akik az adatkezeléskor nem voltak az MKB Bank Zrt. részvényeinek tulajdonosai. Az alperes szerint jogszabály határozza meg, hogy kinek adhat ki nem közérdekű adatokat, márpedig a jelen esetre nézve nincs felhatalmazás a közérdekű adatként való kiadásra. A vevők tulajdonosi szerkezetének tekintetében ráadásul annak keletkezéséhez az alperesnek nincs is köze. Az alperes szerint a szanálási titok kiadásához nincs törvényi felhatalmazás. A jogszabály nem határozza meg kivételként a közérdekű adatok kiadásának lehetőségét. Az alperes kifogásolta azt is, hogy a jogerős ítélet nem létező jogszabályra hivatkozik, mert a szanálási törvény 50. § (1) bekezdésének nincs c) pontja, valamint kifogásolta azt is, hogy a jogerős ítélet nem vette figyelembe a Kúria egy eseti döntését (Pfv.IV.21.976/2014/9.).
- [37] A felülvizsgálati ellenkérelem lényegi megállapításai szerint az MKB Bank Zrt. állami tulajdonba kerülésével közpénzekről, nemzeti vagyonról történő rendelkezés történik a nemzeti vagyon értékesítése során, miként az eladás során is.. Az alperes a kért adatokat nem vitatottan kezelte, az értékpapír-titokra való hivatkozás nem lehet kimentési ok, a szükségesség-arányosság tesztjének elvégzése is egyértelműen a kért közérdekű adatok kiadásának szükségességét alapozza meg. A kimentési okok körében a döntés előkészítésre, illetve a személyes adatokra való hivatkozás konkrétan nem megalapozott. A per eldöntése szempontjából a felperes szerint lényegtelen kérdés, hogy van-e úgynevezett áthidaló intézmény, mint azzal az elsőfokú bírósággal foglalkozott. A lényeg az, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlása az alperesnél maradt.
- [38] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak. A jogerős ítélet nem hivatkozott nem létező jogszabályra, nyilvánvalóan elírás történt a szanálási törvény 50. § (1) bekezdés c) pontjának feltüntetésével, helyesen az 50. § (2) bekezdésének c) pontjáról van szó. Ezen elírásnak az érdemi döntésre kihatása nem volt.
- [39] A Kúria szerint helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok azt, hogy a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Szantv.) preambuluma alapján egyértelműen megállapítható, hogy a pénzügyi stabilitás fenntartása, a pénzügyi szektor által nyújtott kritikus funkciók folyamatos rendelkezésre állásának biztosítása, az intézményi válsághelyzet hatékony kezelése, az adófizetői pénzek válságkezelési célú felhasználásának minimalizálása közfeladatnak minősül. Jelen esetben az alperes ezen közfeladat ellátásában vesz részt. Azt is helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok a Kúria szerint, hogy a jelen esetben nemzeti vagyon átruházása, értékesítése történik az alperes érdemi közreműködése mellett.

- [40] Annyiban helytálló az alperes felülvizsgálati érvelése, hogy a konkrét esetben úgynevezett áthidaló intézmény alkalmazására nem került sor. A vagyonértékesítés során az MNB választja meg a vagyonértékesítési eszközt. A Szantv. 22. pontja rendelkezik az áthidaló intézmény alkalmazásáról, jelen esetben azonban a 24. pont szerinti eszköz elkülönítés történt. A Szantv. 53. § (1) bekezdése szerint az eszközelkülönítési eszköz alkalmazásával a szanálási feladat körében eljáró MNB – Ptk. 6:2 § (3) bekezdés szerinti – hatósági határozattal egy vagy több szanálási vagyonkezelőre ruházhatja át a szanálás alatt álló intézmény vagy az áthidaló intézmény eszközeit, forrásait, jogait vagy kötelezettségeit. A (2) bekezdés szerint a szanálási vagyonkezelő olyan intézmény, amely részben vagy egészben az Állam vagy a Szanálási Alap tulajdonában van, vagy az Állam vagy a Szanálási Alap ellenőrző befolyása alatt áll, és azzal a céllal hozták létre, hogy egy vagy több szanálás alatt álló intézmény vagy áthidaló intézmény eszközeinek, forrásainak, jogainak és kötelezettségeinek egy részét vagy összességét átvegye. Az (5) bekezdés értelmében a szanálási vagyonkezelő feletti tulajdonosi jogokat a szanálási feladatkörében eljáró MNB gyakorolja.
- [41] Mindezekre figyelemmel a Kúria szerint az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az MKB Bank Zrt. részvényei a szanálási folyamat során megtartották köztulajdoni jellegüket a tulajdonosi jogok gyakorlásának fenntartására figyelemmel akkor is, amikor az MSZVK Zrt.-nek került átadásra, ezért a nemzeti vagyonról szóló törvény 1. § (2) bekezdés c) pontjának hatálya alá tartozó államot megillető vagyontárgynak minősülnek. Az úgynevezett eszközelkülönítéssel ugyanis az alperes rendelkezési jogosítványai a törvény értelmében nem szűntek meg.
- [42] Összességében tehát a Kúria szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül, helytállóan jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes által a szanálás körében végzett közfeladat jellegére, valamint a köztulajdonlásra is figyelemmel a kért adatok az Alaptörvény közvetlenül alkalmazható rendelkezésére is figyelemmel közérdekű adatnak minősülnek. Ezért főszabályként azt az alperes kiadni köteles. Erre figyelemmel a továbbiakban azt kellett vizsgálni, hogy fennáll-e olyan az Infotv.-re alapozott megtagadási ok, amelyre az alperes alappal hivatkozhat.
- [43] Az alperes ebben a vonatkozásban több irányú érvelést terjesztett elő. Álláspontja szerint a kért adatok természetüknél fogva olyanok, amelyek a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNBtv.), Szantv., valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CXXXVII. törvény (Hpt.), továbbá a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) szabályai szerint az alperes által megőrzendő titoknak minősülnek, valamint hivatkozott arra, hogy döntés előkészítő adatokról van szó.
- [44] Titoktartás köti a szanálási feladatkörében eljáró MNB-t és a Szantv. vonatkozásában titoknak minősülő banktitok, az értékpapír titok, a fizetési titok és az üzleti titok a Szantv. 115. § (1) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése szerint. Értékpapír titok minden olyan az egyes ügyfélről a befektetési alapkezelő a kockázati tétel alapkezelő, a tőzsde, központi értéktár, központi szerződő fél rendelkezésére álló adat, amely az ügyfél személyére, adataira, vagyoni helyzetére, üzleti befektetési tevékenységére, gazdálkodására, tulajdonosi üzleti kapcsolataira, illetve a befektetési alapkezelővel, a kockázati, tőke alapkezelővel, a tőzsdével, a központi értéktárral, a központi szerződőféllel kötött szerződéseire, számláinak egyenlegére és forgalmára vonatkozik. Aki üzleti vagy értékpapír titok birtokába jut, köteles azt – törvény eltérő rendelkezése hiányában – időbeli korlátozás nélkül megtartani. Nem lehet üzleti titokra hivatkozással visszatartani az információt a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó, külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség esetén. (Tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 369. § (1)

Pfv.IV.20.861/2017/6.

bekezdése és 371. § (1) bekezdése.) A Szantv. 115. § (1) bekezdésének a) pontja szerint titoktartás köti a szanalási feladatkörében eljáró MNB-t. Az MNB alkalmazottai és felügyelőbizottsági tagjai kötelesek a feladatkörük ellátása során tudomásukra jutott személyes adatot, minősített adatot, banktitkot, értékpapír titkot, fizetési titkot, pénztár titkot, biztosítási titkot, foglalkoztatói nyugdíjtitkot és üzleti titkot megőrizni, ezen adatok kezelésére vonatkozó szabályokat betartani. (MNBtv. 150. § (1) bekezdés.)

- [45] Az első fokon eljáró bíróság az alperes által megjelölt titoktartásra vonatkozó szabályokat részletesen megvizsgálta, ezzel kapcsolatos döntéssel a másodfokú bíróság egyetértett.
- [46] A Kúria szerint a megjelölt jogszabályhelyek olyan tételes rendelkezést nem tartalmaznak, amelyek kifejezetten megtiltanák meghatározott titokfogalom alá eső adatoknak közérdekű adatszolgáltatás iránti kérelem esetén a kiadását. Miután a közérdekű adatok kiadásához fűződő jog alkotmányos alapjog, és kifejezett alaptörvényi rendelkezés vonatkozik a nemzeti vagyon értékesítésével kapcsolatos adatok nyilvánosságára, a Kúria álláspontja az eljáró bíróságokkal azonosan az, hogy a különböző titok-hivatkozásokkal szemben – kifejezett és egyértelmű tiltás hiányában – különböző jogok ütközése esetén lehetséges az érdekmérlegelés elvégzése. A Kúria szerint ebben a körben a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a konkrét esetben a kért adatok kiadásához fontosabb érdek fűződik, mint a titoktartás érvényesítéséhez.
- [47] Az alperes az adatkiadás megtagadásának indokaként hivatkozott az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdésére is (döntés-előkészítés). A 27. § (5) bekezdése szerint a közfeladatot ellátó szerv feladat és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat, a keletkezésétől számított 10 évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését – az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével – az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti. A (6) bekezdés szerint a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény – az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat további jövőbeli döntésmegalapozását is szolgálja, vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét, vagy feladat és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné. A Kúria szerint ebben a körben is helytálló döntést hozott a jogerős ítélet, ugyanis az alperes ezen megtagadási okokra csak általánosságban hivatkozott, ezt konkrét tartalommal nem töltötte meg. Érdemben nem igazolta azt, hogy az adatok kiadása a már meghozott döntés kapcsán mennyiben veszélyeztetni az alperes törvényes működési rendjét, illetve feladat és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását.
- [48] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem alaptalanul kifogásolja a bizonyítási indítványok elutasítását. Az alperes által felhívott kúriai döntés annak külön beszerzése nélkül is ismert a Kúria előtt (Pfv.IV.21.976/2014/9.), az abban foglaltak azonban a Kúria szerint a jelen esetben nem alkalmazhatók. Figyelemmel az eljárás soronkívüliségére is arra sem látott lehetőséget a Kúria, hogy a döntésével bevárja az alperes által megjelölt, Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő eljárás befejezését.
- [49] Mindezekre figyelemmel a Kúria összességében megállapította: az alperes a közfeladat ellátására, valamint arra figyelemmel, hogy nemzeti vagyon értékesítésére vonatkozó adatokról van szó, azok kiadására köteles, figyelemmel az alperes szanalási feladatkörére és a tulajdonosi jogok gyakorlásának fenntartására is. A Kúria szerint az alperes nem tudta igazolni azt, hogy a konkrét esetben kimentési okok állnának fenn, ezért a Kúria az érdemben helyt álló jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Pfv.IV.20.861/2017/6.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [50] Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés, VI. cikk (2) bekezdés, 38. cikk (4) bekezdés, 39. cikk (2) bekezdés, Infotv. 1. §, 3. § 5. pont és 6. pont, 26. § (1) bekezdés, 27. § (2) bekezdés g) pont, (3) bekezdés, (5)-(6) bekezdés, 2014. évi XXXVII. törvény 73. § (1)-(2)-(5) bekezdése, 115. § (1) bekezdése, 2013. évi CXXXIX. törvény 150. § (1) bekezdése, 2001. évi CXX. törvény 369. § (1) bekezdése, 371. § (1) bekezdése, Pp. 78. § (1) bekezdése, 206. § (1) bekezdése, 275. § (3) bekezdése, 1990. évi XCIII. törvény 57. § o) pontja.

Záró rész

- [51] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét tárgyaláson bírálta el. Az alperes a felülvizsgálati eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján perköltséget tartozik fizetni a felperes részére. Az eljárás illetékmentes.

Budapest, 2017. július 5.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros Mátyás s.k. bíró

AM

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

